

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 315759

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 5 APRILA (ABRIL) 1951

No. (Štev.) 14

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Dr. Fran Kulovec

1941 6.VI. 1951

Dr. Kulovec je bil pristen Dolenjec, rojen v Gor. Sušicah pri Toplicah. Mehka Dolenjska je vtisnila v njegov značaj značilnosti, ki so ga spremljale skozi celo življenje. Njegova življenska pot je bila pot dinamičnega slovenskega duhovnika, ki je izšel iz Kerkove šole. Po končanem doktoratu na Dunaju, ga je škof Jeglič poslal leta 1911 v zavod sv. Stanislava, kjer pa je kot vzgojitelj in profesor preživel le tri leta. Leta 1914 je bil prvi dan vojske poklican v vojaško službo in je skozi štiri leta spremljal polk kranjskih Janezov po Galiciji, ob Soči in po tirolskih gorah. Kot polkovnik in pozneje kot divizijski čelnik je storil slovenskim fantom nešteto dobrot in užival velik ugled in zaupanje. Živeč med slovenskimi vojaki, je imel priliko dobro spoznati zlasti slovensko kmečko dušo, pa tudi materialne in duhovne potrebe svojega ljudstva. — Po končani vojni je hotel na župnijo, a božja Previdnost je ukrenila drugače. Oslabljen in razdvojen Slov-ljudska stranka je potrebovala človeka, ki ji bo z nesebičnim delom dal staro moč in veljavo. Prevzel je mesto strankinega tajnika v najtežjih okoliščinah podivjane vojne dobe. Na tem odgovornem mestu je storil več kot svojo dolžnost. Kmalu ga je novomeški okraj izvolil za svojega poslanca. Od takrat dalje je bil ta okraj "njegov". Pri nobenih volitvah se mu ni bilo treba bati za zmago. V Beogradu je kmalu postal minister. Bil je poleg dr. Korošca najuglednejši naš politik, čigar ostri nastopi so vzbujali strah v krogu nekaterih koruptivnih centralistov.

Aleksandrova diktatura je zadela tudi njega. Skupno z dr. Korošcem, dr. Natlačanom in dr. Ogrizkom je moral v konfinciacijo. V bosanski Foči in nato v Sarajevu je čakal, da se je nesrečni diktatorski poskus razsul v nič. Ko se je zopet začelo normalizirati naše politično življenje, je dr. Kulovec stal na čelu strankinega organizacijskega aparata. Skozi njegovo pisarno na Miklošičevi cesti so šle nepregledne vrste ljudi, vseh slojev in strank, proseč pomoči in navsvetov v nešteti težavah. In vsem je pomagal, kolikor je le mogel. Imenovali so ga za senatorja, kljub temu pa je kandidiral leta 1938 v svojem okraju in dosegel najboljši volilni uspeh v celi Sloveniji. Po nenadni dr. Koroševi smrti je zapadniški zbor stranke poveril vodstvo stranke dr. Kulovecu. S težkim premenom odgovornosti je odšel novi predsednik stranke v Beograd, ki je že trepetal v strahu pred dnevi, ki so se neizbežno bližali. Komaj tri mesece mu je bilo dano biti na tem mestu. Kot minister je vse storil, da bi bilo državi in našemu narodu prihranjeno vojni gorje. Ni upel, a storil je svojo dolžnost. Tragičnega jutra, 6. aprila, ga je razmesarila nemška bomba, na poti v zaklonišče. Nekaj zbeganih in prestrašenih Slovencev mu je izkazalo poslednjo čast: pobrali so njegove zemске ostanke in jih dostojno pokopali.

Dr. Kulovecovo življenje in delo zasluži, da ga kdo obširneje opiše: v zahvalo za njegovo veliko delo in za zgled onim, ki prihajajo za njim. Ob tej priliki hočemo omeniti le nekaj značilnih potez iz njegovega dela in življenja:

Dr. Kulovec je bil duhovnik. Pravi, ljudski duhovnik, ki mu je bila dušna in telesna sreča naroda prva in edina skrb. Bil je preprosto, iskreno pobožen. Rad nam je pravil, da je od njegovega stanovanja do lazaristov, kjer je maševal, "za en roženkranc daleč". Vsako jutro je to pot premolil, Brevir je prenašal kot dragoceno breme po vseh svojih poteh. Svoje duhovske tovariše je imel rad. Poznal je menda vsa župnišča naše dežele. Kot duhovnik je bil veliko trudil, da je dal trdno gospodarsko osnovo "Duhovskemu podpornemu društvu", ki je imelo namen oskrbeti materialno pomoč bolnim in ostarelim duhovnikom. Bil je najuglednejši član in odbornik Kat. tiškovnega društva in predsednik konzorcija "Slovenca", "Slovenskega doma"

in "Domoljuba", čijih delo je z vso ljubeznijo spremljal in se za njihovo uveljavljanje boril. Nekaj časa je bil tudi glavni urednik "Slovenca".

Kot ljudski človek je postavil temelje slovenski kmečko — stanovski organizaciji: Kmečki zvezi, ki je zajela kar ves kmečki življ. Mnogo se je trudil, da bi rešil težav naše centralne gospodarske organizacije, zlasti Gospodarsko zvezo. Pod njegovim vodstvom se je začel v Ljubljani dvigati mogočni osrednji prosvetni dom, ustanovil je Centralno mlekarino itd. Skratka, povsod, kjer je bilo treba pobude, da se stori kaj dobrega za narod, so lahko računali z besedo in dejansko pomočjo dr. Kulovca.

Kot človek je bil dr. Kulovec dobričina, pravi odraz mehke dolenjske duše. Ta mehkoča mu je marsikdaj hodila napak. Saj jo je skušal zakriti. Marsikdaj je zabrundal in se razkačil, da so tisti, ki ga niso dobro poznali, mislili, da bo vse drobno okrog njega, tisti pa, ki so ga poznali, so vedeli, da bo nevihta hitro minila. Dr. Kulovec je bilo lažje izva-

biti solzo iz oči kot pa da bi rekel trdo besedo. In to njegovo dobroto so znali pokvarjeni izrabljati, kar je dr. Kulovecu pripravilo marsikako razočaranje in grenko uro, zlasti v političnem življenju. Naj mi bo dovoljen primer: Dr. Korošec je bil v politiki kot stroj, ki funkcionira z vso točnostjo: vse je predvideno, vse se vrta v redu; dr. Kulovec pa je bil kakor hudournik, ki prevrača skale in buta ob bregove, dokler se slednjič ne umiri in spremeni v reko, ki nosi blagoslov travnikom in polju. V življenju naroda so potrebni precizni stroji, pa tudi hudourniki. Enkrat eni, enkrat drugi.

Za sklep še eno, morda najlepšo potezo v značaju dr. Kulovca. Občeževal je svojo mater. Nobena žrtev se mu ni zdela prevelika, da bi svoji materi ne dal vsega, kar zgarana kmečka ženica v pozni starosti potrebuje. Gotovo je prav iz spoštovanja do svoje lastne matere vedno govoril s svetim spoštovanjem o vsaki slovenski materi, zlasti delavski in kmečki.

Razpoke v železnem zastoru

V Evropi se bliža pomlad; mnogi so si za to pomlad napovedovali celo vrsto dogodkov, najbolj glasni pa so Titovi propagandisti, ki razlagajo na vse strani, da bodo sovjeti svoje satelite vsak hip poslali v napad na Jugoslavijo. Vsakemu takemu valu klincev na pomoč iz Beograda pa sledi navadno kaj hitro, tudi že novica, da je bilo Titu naklonjenih toliko in toliko milijonov podpore ali pa kredita. Središče vseh novic o pripravah za železnem zastoru pa bližnji napad je v Beogradu, zanimivo pa je, da spremljajo najbolj pozorno vse dogodke ob železnem zastoru zlasti dopisniki ameriških listov in amer. obveščevalnih služb. Dočim oni v Beogradu rdečega sovražnika slikajo v silno temni luči, in pravijo, da je že pred vratmi, iščejo ameriški opazovalci tiste točke, ki bi moč sovjetskih postojank v Evropi slabile ali jo pa kazale v neugodni luči.

Tako so prve take novice začele prihajati iz Bukarešte. Na čelu romunske vlade je Petre Groza, ki je tudi vodja romunske ljudske fronte. Toda že tri mesece Groze nihče ni videl in Groza ni ves čas podal nobene izjave in ni nikjer javno nastopil. Groza je prevzel oblast v Romuniji 6. jan. 1945; vsako leto so posledje slavili ta dan kot narodni praznik in je na glavni prireditvi imel vedno glavni govor Groza sam. Letos 6. jan. niso slavili in v romunskih listih so tisti dan objavili samo sliko Ane Pauker, voditeljice kom. stranke, ki je v rom. vladi zunanji minister. Za Ano Pauker je bil glavna oseba v romunski notranji politiki Kišinev, ki je pred vojno živel v Moskvi in je veljal v Romuniji za zapupnika Moskve. Sedaj je izginil in kmalu nato je moral odstopiti iz vlade četrto njenih članov — ministrov podtajnikov. Vsi so bili tesno povezani s Kišinevom. — V Bolgariji se razvija z vso paro čiščenje v kom. stranki; čiščenje opravlja skupina nad 1000 bolgarskih komunistov, ki so med prvo in drugo vojno živeli v Rusiji in so se šele pred nekaj meseci vrnili v Bolgarijo. — V Albaniji je notranji položaj najbolj napet. V gorah so se začele pojavljati skupine guerilcev, ki so jih z letali pripeljali nad Albanijo, kjer so jih odvrgli s padali. Ti padalci delajo za tisto albansko emigrantsko skupino, ki ima svoj sedež v Italiji in jo vodita Džafer Deva in Ismael Vrlančija. Poleg padalcev in orožja prinašajo letala iz Italije nad Albanijo tudi letake, s katerimi preplavljajo zlasti mesta in večje naselbine.

V ameriški zoni Nemčije deluje tik ob železnem zastoru radijska postaja, ki si je nadela ime "Svobodna Rusija". Ta radijska postaja ves dan prenaša propagando za sovjetske vojake v Nemčiji in v Avstriji. Odkar so ameriške oblasti objavile sklep, da bodo iz beguncev iz evropskega vzhoda sestavili in izvežbali posebne oborožene oddelke v okvi-

ru ameriške vojske, poziva ta radijska postaja pripadnike sovjetske vojske, da naj dezertirajo proti zahodu. Voditelji tega gibanja so prepričani, da se bo zelo povečal beg iz sovjetske vojske, ako bodo izvedeli, da je na zahodu začela nastopati posebna ruska vojna jedinica v sestavi ameriške vojske, ki se hoče boriti za osvoboditev Rusije izpod komunizma.

S tem v zvezi je zanimivo omeniti prve korake sovjetskih oz. kom. oblasti o teh pripravah za mobilizacijo beguncev, ki so zbežali iz kom. držela. Reagirala sta sovjeska komanda na Dunaju in pa Aleš Bebler, Titov zastopnik pri UNO v Newyorku. Pristaši radijske postaje "Svobodna Rusija" so Dunaj in od sovjetov zasedeni del Avstrije preplavili z letaki, v katerih pozivajo sovjetske vojake na upor proti svojim poveljnikom. Aleš Bebler pa je v svoji izjavi v Newyorku povdaril, da bi bila mednarodna vojska prostovoljcev (pri tem je mislil na vojsko UNO, dejansko pa na mednarodne oddelke beguncev v ameriški oboroženi sili) le malo vredna, ker

LA MARINA MERCANTE ARGENTINA ES LA TERCERA EN EL MUNDO

La Comisión Marítima de Estados Unidos en Washington publicó el informe de los medios de transporte en el mundo. Al ocuparse en el capítulo correspondiente a la Argentina, señala que la flota mercante de ese país es en la actualidad diez veces mayor de la que poseía antes de la guerra. Agrega que, con las nuevas adquisiciones y los buques en construcción que se encuentran en los astilleros, el tercer lugar entre las flotas del mundo lo ocupa la Argentina. Destácase por los comentarios que el adelanto registrado por la Argentina es notable, recordando para ello que, en 1936, los datos del Lloyd's Register of Shipping británico computaban para la marina mercante argentina el segundo lugar en América Latina y el vigésimoprimer en el mundo: es decir, que no sólo no marchaba a la cabeza de Sudamérica, sino que otras veinte naciones le aventaban en poseer mayor número de barcos, no obstante tratarse de un país de amplísimo litoral marítimo, con 4.000 kilómetros de costas. Después de la guerra y muy especialmente debido a la preocupación del actual gobierno, la Argentina ha desarrollado una política naviera de empuje formidable, adecuada a las nuevas circunstancias de su industrialización y al aporte inmigratorio que recibe.

El informe de la Comisión Marítima de Estados Unidos respecto al crecimiento de la marina mercante Argentina ha suscitado generales comentarios sobre el progreso económico de la Argentina.

ARGENTINSKA TRGOVSKA MORNARICA JE TRETJA NA SVETU

Pomorska komisija USA v Washingtonu je objavila poročilo o razvoju prevoznih sredstev v svetu. V poglavju, ki govori o Argentini, omenjeno poročilo navaja, da je argentinska trgovska mornarica danes desetkrat večja, kakor je pa bila pred vojno. Ko bo Argentina dobila še ladje, ki jih zanjo grade razne ladjedelnice, bo Argentinska trgovska mornarica zavzela tretje mesto na svetu. Komentatorji naglašajo, da je v tem pogledu Argentina dosegla izreden napredek. Upoštevati je namreč treba dejstvo, da je Argentina po podatkih "Lloyd's Register of Shipping" zavzemala s svojo trgovsko mornarico leta 1936 drugo mesto v Latinski Ameriki in 21. mesto v svetu s 4.000 km svoje morske obale. Po vojni je pa, in to predvsem po zaslugi sedanje argentinske vlade, začela izvajati svojo novo pomorsko politiko, s katero je sedaj dosegla le izredne uspehe. Njena trgovska mornarica danes popolnoma odgovarja sedanjemu gospodarskemu stanju v Argentini, ki ga označuje silen gospodarski razmah. K temu pa v veliki meri pomagajo tudi novi naseljenci, ki še vedno prihajajo v Argentino.

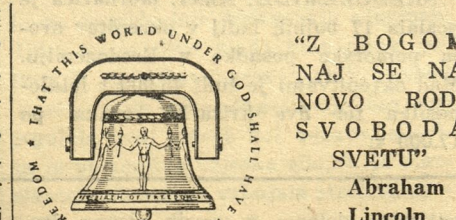
Poročilo severnoameriške Pomorske komisije o silnem razvoju argentinske trgovske mornarice je povsod vzbudilo splošne komentarje.

bi bila po svoji sestavi nezanesljiva. Na Dunaju so sovjetski poveljniki ostro napadli dunajsko vladó, ki da baže ne mara preprečiti take propagande z letaki, v Newyorku pa se Bebler že vnaprej roga koristnosti protikomunističnih oddelkov v ameriški vojski. Dočim se čudijo sovjetski poveljniki prizadeti, ker se na zahodu zbira vojska za osvoboditev Rusije, to je za osvoboditev Rusije izpod komunizma, se Bebler trudi očrni-

ti isto vojsko, ki se bo borila predvsem proti komunizmu. Ako bi ta vojska dosegla učinkovit uspeh proti komunizmu v Rusiji, ne more ostati taka sila nevtralna ali brezbrizna proti komunizmu na desnem krilu, to je v Srednji Evropi ali na Balkanu.

Pri prvih razpokah v železnem zastoru je Bebler že na strani stalinih sovjetskih poveljnikov, ki te razpoke mašijo.

AMERIŠKA POMOČ JUGOSLAVIJI

"Z BOGOM
NAJ SE NA
NOVO RODI
SVOBODA
SVETU"
Abraham
Lincoln

Nadaljevanje in zaključek razprave v am. senatu o pomoči Jugoslaviji.

"PREGLED". National Committee for a free Europe. Research and Information Center. Odgovorni urednik dr. Miha Krek.

Senator O'CONNOR

Senator O'Connor je izvajal:

"Komunist je pač komunist, pa naj izvaja svojo katastrofalno veroizpoved v Rusiji, na Kitajskem ali v Jugoslaviji.

Sveti Oče se zahvaljuje za Koledar Svobodne Slovenije za 1951 in pošilja Slovincem v Argentini svoj blagoslov

G. Dr. Robič v Rimu je na prošnjo urednikov Svobodne Slovenije izročil en izvod Koledarja Svobodne Slovenije za leto 1951, vezan v belo platno, Sv. Očetu kot dar slovenskih emigrantov v Argentini.

Pred dnevi je g. dr. Robič prejel iz Državnega tajništva naslednji odgovor, ki v prevodu glasi:

"Častiti gospod!
Z veseljem Ti sporočam, da je sv. Oče z velikim zadovoljstvom prejel knjigo z naslovom "Koledar Svobodna Slovenija 1951", ki si Mu ga izročil v imenu Slovencev-beguncev, ki žive v republiki Argentini.

Njegova Svetost se Tebi in njim zahvaljuje za darilo, ki jasno priča o njihovi zvestobi in veri in Vam podeljuje Apostolski blagoslov.

Z vsem spoštovanjem vdan
J. B. MONTINI, M. p., Substitut

Njegov končni cilj je, uničiti naš način življenja, ki je še edina ovira, ki je ostala, da ni mogel komunizem zagospodovati po svetu. Mislim na čudno teorijo Državnega tajnika, ki pravi, da nam bo Tito pomagal, kadar nas napade Rusija, ako mu sedaj pomagamo, da ga ne prekucnejo z njegovega prestola. Toda vedno bolj postajam razočaran nad medlimi uspehi poskusov, da kdaj pridobimo kakšnega javno znanega komunisto na našo stran. Jareč dokaz komunistične vesoljne vzajemnosti je Koreja. Domišljevali smo si, da bomo z ljubeznivostmi in dolarji mogli ločiti kitajske komuniste od Rusije. Oborožili in opremili smo jih za vojsko — proti samim sebi. Ali ne sedaj napravimo isto nemunst pri Titu s tem, da ga podpremo ravno v trenutku, ko mu vsi nakopičeni zločini, ki jih je zagrešila njegova pek-

lenska vlada, grozijo, da se poderejo na njegovo glavo?"

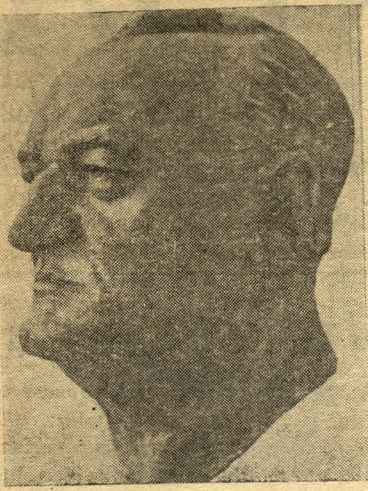
"Kdaj pa je Tito dokazal svoje prijateljstvo do Amerike? Ali bo še kdo spričo znane moskovske dvoletne politike svetohlinstva, laži in prevare verjel, da so Titove izjave proti Sovjetom iskrene in ne zgolj zlonamerna prevara, ki je za Moskvo vsakdanji posel? Jugoslavija je pod Titom nešteto krat kršila vsa osnovna načela pravičnosti in človečnosti. Kdor se je drznil dvomiti pod Titom v upravičenost najbolj umazanih, zločinskih dejanj, se je igral s smrtjo ali s preganstvom. Kdor se je samo vzdrževal odobravanja raznih nasilij proti posameznikom ali proti narodnostim in verskim skupinam se je igral z življenjem ali pa vsaj s svojo svobodo..."

"Tito je pokazal svoje sovraštvo do Amerike pri mnogih prilikah. On in njegovi pajdaši so le redkokdaj zamudili kakšno priložnost, da ne bi izrazili svojega gnusa do vsega, kar mi Amerikanci spoštujemo, bodisi, da so to pokazali v postopanju z ameriški državljani ali pa v uradnih notah, ki so jih pošiljali naši vladi..."

"Kaj naj vam govorim o zločinih Titove diktature in o tisočih in tisočih vernikov raznih veroizpovedi: pravoslavskih, protestantskih, katoliških, židovskih in drugih, katerih preganjanje je pretreslo svet, Kulturnemu svetu je zastal dih, ko je čul smešni proces proti nadškofu Stepincu, katerega junaški odpor najprej proti divjanju nacistov, potem pa proti Titovim surovostim ni poznal ne plemenskih in ne verskih meja. Toda on je samo eden med 1.500 jugo-

(Nadaljevanje na 3. strani)

† Dr. Anton Novačan

Dr. Anton Novačan
Delo akad. kip. Ahčina.

Ves ta teden po Veliki noči živim tu v pampi pod težkim udarcem Novačanove smrti. Medtem, ko so v naši cerkvi peli evangelij, so slov. pesnika "zapetega" evangelija polagali v grob tam nekje v Misijonih. Njega, Ahasvera, gosta evropskih držav in predvojne Rusije prednje Azije in severne Afrike, je vzela vase zemlja na tropski meji Argentine, tam, kjer jo je sam obdeloval, zopet kmet in težak, kot je bil takrat, ko je nastopal svojo življensko pot.

Kakšna je bila in kaj pomeni za Slovence?

V glavnem je naslednja: Rojen je bil 9. jul. 1887 v Zadobrovi pri Celju. V hiši je bilo 10 otrok. Anton je obiskoval. osn. šolo v Celju. Ker je v 4. razredu padel iz grščine, so ga določili za tovarno. Iz strahu pred njo je pobegnil v Zagreb in tam ponavljal 4. razr. Preživljal se je z nočnim delom v neki pekarni. V listu "Naša snaga" je objavil svojo prvo pesem s podpisom Samo II. Iz Zagreba je hotel pobegniti v Mandžurijo. Prišel je do Beograda, kjer so ga pa vrnil čez mejo. Izključen iz šole je nato dokončal gimnazijo kot privatist v Zagrebu, Karlovcu in Varaždinu. Pravo je študiral v Pragi, kjer je l. 1915 promoviral. Med tem časom je bil tudi v Parizu, Monakovem in Moskvi. Ob izbruhu I. svet. vojne je bil nekaj časa zaprt, nato je pa služil pri vojakih v Sarajevu in Zagrebu. L. 1919 je bil ataše pri posl. v Pragi, odšel v Beograd, od tu pa na konzulat v Trst. Nekaj časa je služboval tudi v kmet. min., se zvezal s srb. zemljoradniki in v Celju ustanovil list "Naša vas". Kmalu je srbske zemljoradnike pustil in napravil zvezo z Radićem. Tedaj je izdal list "Republikanec". Po volitvah 1923 je bil Novačan pri kralju in je bil takoj nato imenovan za tisk. atašeja v Varšavi, kjer so ga pa maja 1925 odslovili. Po vrnitvi domov je odprl odvet. pisarno. l. 1932 pa je postal odpravnik poslov jug. posl. v Kairo, 1934 konzul v Celovcu. Od tu ga je vodila pot v Brailo in nazadnje zopet v Kairo.

Del vojne je preživel v Beogradu, nato pobegnil v Turčijo in živel v Kairu kjer ga je zateklo leto 1945. Ni se vrnil domov, (čeprav so ga vabili Župančič, Vidmar, Gruden) temveč čakal na ureditev razmer v Rimu, nato v Trstu, kamor je prihitel za njim njegova gospa soproga in se z njo vred preselil l. 1949 v Buenos Aires, odtod pa v L. N. Alem v pokrajini Misiones. Tam si je kupil posestvo, kjer je kot kmet obdeloval zemljo in domačo kulturo. Tu ga je na postaji Posadas vračajočega se za praznike iz Buenos Airesa domov zajela smrt.

Takšna je bila približno življenska pot dr. Novačana, človeka ogromne postave, borbene energije, "samosilnika", kakor si je sam skoval oznako za človeka nadpovprečne vitalnosti: strasti in gospodavalnosti. In ta njegova osebna lastnost je vtelašena v polnosti tudi v njegovem literarnem delu.

Dr. Novačan je bil najstarejši in najbolj priznani slovenski književnik v sedanjih protikomunistični emigraciji, kateri se je pridružil iz protifašistično-nacistične emigracije l. 1941. Spada v vrsto pisateljske generacije leta "1914" kot "Zvonovec", kateremu je ostal zvest do zadnjega. Kot pisatelj je začel s pesmimi, ki pa niso našle večjega odmeva v literarnem življenju. V tem se je uveljavil šele z dvema knjigama kmečkih novel pod naslovom "Naša vas", s katerima se je uvrstil med nove naturaliste. Še pomnimo, kako sem kot mlad dijak z rdečico na licih prebiral te nebrzdane seksualne zgodbe iz kmečkoga življenja, v katerih je bilo veliko zolajevsko nabreklega in časnarsko opisanega, nekakšna zmes poznejšega Kozaka in ted. Puglja. Dares ne morem soditi o teh črticah in novelicah, ker se

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Ameriški zunanji ministri so v Washingtonu v ponedeljek sprejeli prve važne sklepe o sodelovanju ameriških držav v borbi proti svetovnemu komunizmu. Odobrili so "Washingtonsko deklaracijo", v kateri poudarjajo sklep, da bodo "vse ameriške republike ostale duhovno in materijalno enotne v sedanjem kritičnem času in tudi pozneje proti kakršni koli napadalnosti ali grožnji proti njim." V resoluciji ponovno poudarjajo "tesno sodelovanje za cilje ZN." Na isti seji so ministri sprejeli drugi dve resoluciji o notranji varnosti posameznih republik in o sodelovanju republik pri preprečevanju sabotaž, špijonaže in prevratnih akcij svetovnega komunizma.

Ameriški delegat pri ZN Austin je izjavil, da je postalo jasno, da "ZSSR poskuša razdeliti svet in ga potem zavzeti, istočasno, ko širi mirovno propagando." ZSSR po njegovih izjavanjih skuša prikazati sedanjo napetost v svetu kot posledico nesporazumov samo med ZSSR in USA, v resnici pa ta spor obstoja med njo in vsemi svobodnimi narodi.

Bivši ameriški veleposlanik v Moskvi, Bedell Smith, sedanjí šef ameriške vojne špijonaže, je izjavil, da bo "osvoboditev sovjetskih narodov dolgo trajala, če ne bo prišlo do vojne, ki bi jo izzvali sovjeti." Sovjetski sistem bo po njegovem mnenju preživel tudi Stalinovo smrt.

Pred ameriškim senatom se nahaja predlog o oborožitvi vseh protikomunističnih narodov za borbo proti ZSSR, med njimi Španijo in zahodno Nemčijo in predlog o dovolitvi uporabe čangkaškovi čet na Koreji in oborožitvi kitajske gverile na celine.

PRIPRAVE ZA NOVE BOJE NA KOREJI

Komunistični umik na Koreji čez 38. vzporednik je povzročil na vsem bojišču zastoj v borbi. Ameriške čete skoro nikjer ne morejo priti v večji borbeni stik s komunisti ter prevladno tipajo čez vzporednik proti severu. Nekaj ameriških tankovskih enot je prodrlo čez 38. vzporednik severno od Vijongbu-a, niso pa naletele na odboj.

Še pred nekaj dnevi so prišla poročila, da Kitajci zbirajo ok. 90.000 mož severno od vzporednika za pomladansko ofenzivo, pozneje pa so ameriški letalci ugotovili, da so se te sile pomaknile dalje proti severu.

Glavni stan v Tokiju je objavil, da komunisti preurejajo 63 divizij, ok. 500.000 mož, in da se sile ZN pripravljajo na uničevalne akcije s temi silami, če se bodo spustile v borbo. Vprašanje prekoračenja 38. vzporednika je ostalo še nadalje vprašanje političnega pomena, vendar pa MacArthur razpolaga z možnostmi taktičnih operacij tudi severno od meje, če smatra to za potrebno.

Kitajska vlada je odbila MacArthurjevo ponudbo o pogajanjih na bojnem polju za prenehanje sovražnosti na Koreji.

jih v podrobnostih ne spominjam, pač pa je bila že v njih vsa tista značilnost Novačanova, ki je dala pozneje dramo "Veleva" in "Hermana Celjskega" ter zbirko novel "Samosilnik", tri njegove najznačilnejše stvaritve. Drama "Veleva" (prevedena v češčino kot tudi "Naša vas") je imela uspeh tudi v češkem Narodnem gledališču v Pragi (ne samo v Ljubljani) ter je izrazito naturalistična drama seksualno nadpovprečno čutne kmečke ženske in borbe za njo, kar vodi v zločin. "Herman Celjski" pa je tragedija nadpovprečne gospodavalnosti, sli po oblasti, ena najboljših in naj-reprezentativnejših slovenskih dram sploh, zgodba celjskih grofov na njih višku. Po tej najboljši svoji umetniški je Novačan tudi dobil svojo oznako med prijatelji "celjski grof", ki mu je popolnoma ustrezala, prav tako tudi "samosilnik", kakor je naslovlil svoje predvojne novelice, obravnavajoče prav tako problem oblasti močnega, silnega človeka nad okolico in nad usodo majhnih in slabih. Toda ne v dramu o celjskem grofu, ne v novelicah ni več tistega seksualnega naturalizma, kakor je bil svojiski v "Naši vasi" in "Velevi", temveč že monumentalnejši realizem, ki ga je odlikovala velika plastičnost, ostro risanje značajev, kar je bila velika odlika Novačanovega peserja.

To so bila glavna njegova predvojna dela, katerim se pridružuje še politično

Ameriško letalstvo ima v gradnji letalo, ki bo doseglo višino 100 km in bo letelo do 3500 km na uro. Letalo bo avtomatično z oznako X-3. Podobno letalo X-2 je že uspelo in je doseglo do 70 km in hitrost 2250 km na uro.

IRO ima v taboriščih po zadnjih podatkih še 243.000 beguncev. V prihodnjih dneh jih bo iz Italije ter Avstrije in Nemčije pričela nabirati brazilska komisija, ki jih namerava preseliti vsaj 5000.

Truman bo predlagal v kongresu odobritev podaljšanja Marshallovega plana še za daljšo dobo po l. 1952, "da se bodo evropske države hitreje in uspešneje oborožile proti nevarnosti komunizma."

Predsednik francoske republike Auriol je ob obisku v USA imel več govorov tako pred zun. min. amer. držav ob njih zasedanju v Washingtonu ter pred amer. zbornico in senatom. Objubil je vso pomoč Francije v boju proti ZSSR, ako do njega pride, ter prikazal s podatki, koliko se je Francija že dvignila v teh zadnjih letih. Zavzel se je za sodelovanje med USA in Francijo, posebno pa med vsemi evropskimi državami, katerim na čelo se je sedaj postavila Francija v borbi za ustvaritev Združenih evropskih držav. Zavzel se je tudi za vključenje Nemcev v družino zah. narodov.

NORVEŠKA: Med Norveško in Nizozemsko je bil sklenjen dogovor o skupnem delu pri sestavitvi atomske baterije.

AGLIJA: Zun. min. Morrison je imel prvi javni govor, v katerem je med drugim dejal, da je pri vodstvu zun. pol. treba upoštevati težnje vseh narodov, in da vodi pot do sreče in miru samo v resničnem sodelovanju vseh narodov; tako upa, da je sedaj tudi najpripravljeni trenutek za sklenitev miru na Koreji, kajti kor. ljudstvo bo samo sčasoma uvidelo, da se v resnem sodelovanju da doseči mnogo več kot s silo.

Za september je bila sklicana v Londonu konferenca narodnih predstavnikov narodov za železno zaveso in so bili povabljeni zastopniki Poljske, Baltskih držav, Češko-Slovaške, Rumunije, Bolgarije, Madžarske in Albanije.

FRANCIJA: Eisenhower je ob uradnem nastopu poveljniškega položaja vseh čet držav Atlantskega pakta sprejel novinarje in kot prvo misel poudaril, da bodo morale vse države sodelovati in vse, kar je v njih močeh, storiti za obrambo. On sam pa ni prišel v Evropo, da bi se nato spet umaknil v Brest. Ničesar pa ni odgovoril na vprašanje, kdo bo komandant v Južni Evropi (Sredozemlje); pripomnil je samo, da je treba upoštevati številčnost različnih narodnosti; vsekakor pa smatra to področje za silno važno, kajti izguba kakšnih večjih ozemelj na tem prostoru predstavlja težak udarec učinkovitosti obrambe v Zah. Evropi.

SREDOZEMLJE: Amer. mornarica je poslala 17 bojnih ladij v okrepitev svoje pomorske posadke v Sredozemlju. Med okrepitevami je tudi 45.000 t letalnosilka ter dve križarki, vsaka po 17.000 t.

satirična deloma v verzih pisana drama v zadnjih letnikih "Zvona" (naslova se ne spominjam), ki je vzbujala pozornost po krepkih besedah in duhovitih oznakah. Istočasno pa se je uveljavljal v "Zvonu" kot pesnik dolgih in originalnih "Niljskih pesmi", pisanih pod egiptskim soncem. Z njimi je spet prišel v poezijo.

V medvojni in povojni dobi se je v njegovem ustvarjanju izvršila velika sprememba. V sveti deželi je neposredno doživljal kraje, kjer je hodil Kristus. Na njegovem grobu je molil za našo svobodo (pesem, objavljena v Koledarju Svobodne Slovenije za leto 1949). Iz teh jeruzalemskih opazovanj je nastala njegova pesniška velezasnovna: "Peti evangelij", ki naj v sonetih "poje" Kristovo življenje, kakor ga je seveda on doživljal. Prva knjiga s par sto soneti je izšla v Trstu in je bila napisana v Rimu (prav v isti hiši, kjer je Jeremija Kalin nadstropje niže prav tedaj začel svojo "Črno mašo"). V tem delu se je Novačan, stari naturalist in hegemonist, lotil tvegane naloge, opisati življenje Boga v realnem okolju svete dežele. Izpovedal je v njem svojo vero v Kristusa Boga, toda gleda ga zavestno kot človeka z vsemi otroškimi slabostmi (tloško pogrešeno) in navadami. Očena tega dela z estetske, kakor tudi tloške strani je naravnost nujna in kar kliče po obdelavi v "Vrednotah". Na-

NEMCIJA: Schumacher je izdal odločen poziv svojim članom, prebivalstvu in poslancem soc. stranke, naj store vse, da ne pride do uresničenja Schumanovega načrta, ki je "antidemokratska in tehnokratska diktatura". Po njegovem predstavlja izvedba načrta zmanjšanje produkcije v Porurju, utrditev tuje moči v Porurju ter vsaj 50 letno obremenitev Nemcev z ogromnimi dajatvami.

ITALIJA: Socialisti Saragatove in Romitine skupine so podpisali dogovor o združenju vseh soc. sil (nekomunističnih) Italije. Romita je Saragatu ob podpisu stavil pogoj, da mora zapustiti De Gasperijsko vlado.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: V Zagrebu so bili v velikem vohunskem procesu obsojeni bivši kap. JA Rada Mrdjenović na smrt, Ante Kopic in Stojan Nežić, oba oficirja Titove vojske, pa na 20 odn. 15 let zapora. Mrdjenović je pred leti ušel na Ogrsko, a se od tam kaj kot Kominformski agent vrnil in bil zajet.

Do cestnega pretepa je v Beogradu prišlo med odpravnikom poslov madž. poslaništva ter nekim uradnikom bolg. poslaništva na eni ter civilisti — Jugoslavo na drugi strani. Red je naredila OZNA; Madžari očitajo Titovcem, da so hoteli odpravnik poslov ugrabiti, vlada pa uradnega poročila še ni objavila.

ČEŠKO-SLOVAŠKA: Škofa Picho iz Kraljevega gradca ter škofa Trochita iz Litomerice so komunisti tako mučili, hoteč ju prisiliti k podpisu vdanostne izjave vladi in prisegi, da sta obadva težje obolela.

Slovenski fisk v Argentini

DUHOVNO ŽIVLJENJE, april 1951. Vsebina: Dr. Gnidovec "Duhovnik vekomaj", L. L. "Njih pot do poklica", Kremžar "Duhovnik Slovencev", L. L. "Naša skupna zadeva", Gerzinič "Duhovnik in laik", dr. Odar "Vstajenje Cerkev", škof dr. Rožman "Aleuja", ter "Marija tudi v begunstvu", dr. Ahčin "Predhodniki Rerum novarum", dr. Hanželič "Kazen kot sredstvo vzgoje" in "Dvojno materinstvo". Redna zaglavja pa obsegajo Fantom in dekletom, Po katoliškem svetu, Med izseljenci, Prozo so prispevali Klan, Radoš in N. Zemlak, pesmi pa Budnik, Riko, Riko in Igor. Kot priloga so natisnjeni Katoliški misijoni ter Božje stezice.

SLOVENSKA BESEDA, II. letnik, št. 1-2, za jan. in febr. 1951. Vsebina: dr. L. M. "Jasnost", dr. W. D. "Po svetu", Šepčev "Snubači", "Bosna in Hercegovina", prozo so napisali Ivo Zaleski, Andrej Nikolajev, Lojze Novak, France Selešnik, pesmi so Kolaričeve, Kunčičeve, Geratičeve, Joštove; ostala vsebina je "Kaj je atom?" (Se), Kulturni pregled, Gospodarstvo, Slov. gosp. podjetja, Šport, Šah, Zdravstvo in Iz uredništva, Za mladino.

daljevanje o "Judežu" je prinesla "Ameriška Domovina". "Peti evangelij" pomeni glavno pesniško delo, napisano izven mej domovine po l. 1941.

V slov. izrazito emigrantsko literaturo pa se je uvrstil s svojimi tržakimi feljtoni v "Demokraciji" ter svojimi pesniškimi satirami na "Rdeči Panteon", na ofarske pesnike, v kateri je motiv s Krpanom naravnost monumentalen. V našo argentinsko motivnost pa je posegel z dvema pesmima "Balada o Matildi", in "Pismo", ki sta nazorni askersko plastični sliki našega tuk. življenja.

Tako je Novačan v tujini postal izrazito "naš", to je emigracijski in protikomunistični pesnik (Evangelij!) ter se je pripravil na nov vzpon v svojem mojstrstvu — v dramu, kajti v svojem miru v Misiones je začel z nadaljevanjem svoje najzrelejšee zasnovne trilogije o celjskih grofih. Ob pisanju drame "Friderik celjski" se je ustavilo to krepko pisateljsko pero, najmočnejše izven domovine...

Njegova pot v slov. kulturni zgodovini je močno začrtana, emigraciji pa se je podrl eden "stebrov slovenstva starega". Naša kulturna emigracija ima se daj v daljnih Misijonih svoj prvi — veliki grob...

Ali bodo kdaj nad njegovimi zemskimi ostanke zasijale svetle in svobodne celjske zvezde?

Dr. Tine Debeljak.

ARGENTINA

Predsednik gral Peron je sprejel večjo skupino ameriških gospodarstvenikov, ki so bili dalj časa na obisku v Argentini. Za njihove pozdrave se je najprej zahvalil, nato jim je pa prikazal sedanje gospodarsko stanje v republiki in delavnost svoje vlade ter socialne ustanove Eva Peron. Za slednjo je dejal, da je v petih letih svojega obstoja zgradila v republiki 85 velikih zavodov za socialno skrbstvo in zavarovanje. Je ta ustanova privatna ustanova in trenutno razpolaga s kapitalom dveh milijonov pesov.

Glede kulturnega stanja v republiki je general Peron dejal, da so v petih letih pod njegovo vlado zgradili v republiki že več kot 4.000 šolskih poslopj. Nepismenost načrtno pobijajo in med mladino nepismenih sploh ni več, med odraslimi pa samo še 8—10%. Pa tudi ti bodo še to leto znali pisati in brati, ker vlada izvaja široko akcijo za pobijanje nepismenosti. Pouk na vseh državnih šolah, od ljudskih do univerz, je brezplačen.

Gospodarsko stanje države se je v zadnjih letih zelo dvignilo. V republiki je v zadnjih letih začelo obratovati nad 30.000 večjih in manjših industrijskih obratov. V zadnjih petih letih je vlada izvršila nad 8.000 javnih del. Med temi je 14 velikih jezov in modernih namakalnih naprav. Pregled stanja argent. živinorejstva pa nudi nasledujo sliko: Argentina ima trenutno okoli 70 milijonov krav, 300 milijonov ovac in 10 milijonov konj. To število se bo pa še povečalo. Poljedeljska proizvodnja je v stalnem porastu radi mehanizacije obdelovanja polj. Proizvodnjo bo pa treba dvigniti še na 50%, za kar bo dobrodošla pomoč USA. Življenski položaj delovih slojev se je v tem času potrojil.

V Argentini se je 2. aprila začelo novo šolsko leto. Ob tej priliki je profesorjem in šolski mladini govoril gral. Perón. O njegovem govoru bomo še poročali.

Vlada je odobrila prometnemu ministrstvu kredit 500 milijonov pesov za pokritje primankljaja državnih prometnih ustanov za leto 1950 in 1951. Uprava železnice FCNGB je pa za kritje svojih izdatkov istočasno dobila kredit 100 milijonov pesov.

Reka Parana in vsi njeni pritoki so v zgornjem teku zaradi zadnjega močnega deževja močno narasli. V provinci Santa Fe se je veletok razlil in poplavlil obširna področja obdelane zemlje in pašnike. Ogroženim krajem je prihitelo na pomoč vojaštvo ter je iz njih izselilo ljudi in živino. Škoda, ki jo je povzročila poplava, je velika.

Vlada je zaradi splošnega zun. položaja razveljavila dosed. določila za prihajanje potnikov iz Uruguaya v Argentino. Nova določila so strožja in bodo stopila v veljavo 11. aprila. Po teh določilih bo moral imeti potnik iz Uruguaya, če je državljan te države in uživa državljanske pravice že najmanj pet let, za potovanje v Argentino potni list in npravnostno spričevalo polic. oblasti, ki pa ne sme biti starejše od 6 mesecev. V Argentino bodo taki potniki lahko potovali brez viziranega potnega lista. Argentinski državljanji bodo morali predložiti vselitvenim oblastem redni potni list. Vsi ostali potniki iz Uruguaya pa bodo lahko potovali v Argentino samo z rednim potnim listom, ki pja bo moral imeti turistično vizo argent. konzulata.

Buenos Aires in vse province v državi je od prejšnje sobote zajel zopet mrzel val. Temperatura je v jutrajnih urah padla tudi na 5 stopinj nad ničlo. V večini provinc je v zadnjih dneh tudi močno deževalo.

Duhovnik Virgilio Filipo, poslanec Peronistične stranke, je predložil poslanski zbornici spomenico, naj bi se ta zbornica na vseh merodajnih mestih zavzela za to, da bi predsednik general Peron dobil Nobelovo nagrado za mir.

Mestna občina v Buenos Airesu bo v kotu, ki ga napravita Avda. Gral. Paz in Riachuelo do oktobra t. l. zgradila velik autodrom na površini 130 hektarjev. Na tribunah bo prostora za 150.000 gledalcev, ob dirkalnih cestah bo pa avtomobilske dirke lahko opazovalo 250.000 ljudi. Stroški za autodrom so preračunani na 8 milijonov pesov.

Novice iz Slovenije

Podelitev Prešernovih nagrad. Min. za znanost in kulturo v Ljubljani je podelilo Prešernove nagrade za leto 1950 naslednjim znanstvenikom in umetnikom.

Za literaturo: Francetu S. Finžgarju, za njegovo življenjsko delo, nagrado 60.000 din; Miletu Klopčiču, za prevod Puškinovih pesmi, nagrado 30.000 din.

Za znanost: dr. Francetu Koblarju, za dosedanje delo na področju gledališke kulture, literarne zgodovine in kritike, nagrado 50.000 din; prof. dr. Antonu MELIKU, za razpravo "Planine v Julijskih Alpah" nagrado 30.000 prof. dr. Pavlu PUNAČKU, za knjigo "Porodniška operacija", nagrado 30.000 din; prof. dr. Cirilu REKARJU, za organizacijsko in znanstveno delo v metalurškem inštitutu, nagrado 30.000 din; prof. dr. Romanu PONIŽU, za strokovno in organizacijsko delo pri "Elektrotehničnem vestniku", nagrado 30.000 din.

Za glasbo: Juliju BETETTU, za dosedanje delo na področju pedagoškega dela, nagrado 50.000 din; Mirko POLICU, za umetniško in organizacijsko življenjsko delo na področju glasbe, nagrado 50.000 din; Demetriju ZEBRETU, za umetniško vodstvo mariborske Opere in mariborske filharmonije v letu 1950, nagrado 30.000 din; Frideriku LUPŠA, za vlogo Don Kihota v istoimenski operi, nagrado 30.000 din.

Za dramsko umetnost: Mariji VERI, za pedagoško delo na Akademiji za igralstvo in umetnost in za vlogo Bernarde Albe, nagrado 30.000 din.

Za plesno umetnost: Pinu in Pii MLAKAR, za izvirne koreografije v letu 1950, nagrado 40.000 din.

Za upodabljajočo umetnost: Francetu PAVLOVCU, za delo, pokazano na retropektivni razstavi leta 1950, nagrado 30.000 din.

Slovenska Matica v Ljubljani bo obnovila svoje delovanje. V kratkem bo izdala Goethejevo "Ifigenijo" v prevodu

(Nadaljevanje s 1. strani)

slovanskimi duhovniki vseh ver, ki so bili od Titovega režima ali ubiti ali vrženi v zapore...

"Tukaj imam pismo, ki ga je ameriški državljani prejel od svojega starega strica in tete v Jugoslaviji. Pišeta mi, da sta na stara leta morala predsedati 30 dni v zaporu, ker nista mogla oddati vsega žita, kolikor bi ga morala po odredbi. Titovi valpti niso hoteli slišati o kakšni suši, ki je tema dvema starcem pobrala pridelek. To se je zgodilo prav v istem času, ko so drugi Titovi agenti hodili okrog po Washingtonu, prosjačili za pomoč in navajali za vzrok prav isto sušo, ki je ta dva starčka pripeljala v ječo, namesto da bi jima izprosila usmiljenja pri režimu..."

"Radi tega po svoji vesti ne morem glasovati za to, da se vlačijo iz žepov ameriških davkoplačevalcev dolarji za državo, ki se je predala komunizmu, to se pravi načrtu, da se uniči vsaka svoboda na vsem svetu."

DOPOLNILO IN SPREJEM V SENATU

Predno je prišlo do končnega glasovanja, je bilo predloženih mnogo spreminjalnih predlogov, s katerimi so senatorji poskušali izboljšati zakon s tem, da bi vezali pomoč na razne pogoje. Nekateri so hoteli sprejem zakona sploh preprečiti. Taki so bili: McCarranov predlog, naj se pomoč Jugoslaviji da iz fondov Marshallovega plana, Magnusov spreminjalni predlog, da naj polovico živeža v Jugoslavijo prevažajo ameriške ladje, McMahonov predlog, da mora vlada senatu vsake tri mesece podrobno poročati o razdeljevanju živeža, Knowlandov predlog, naj se istočasno odobri tudi pomoč za nacionalistično Kitajsko v znesku 75 milijonov dolarjev, Vorysov predlog, naj se pomoč Jugoslaviji da v obliki posojila kot v obliki darila. Sprejet je bil skupni McMahon-Connallyev predlog, ki se glasi:

"Ničesar od tega, kar se nahaja v tem zakonu, se ne sme razlagati kakor da smo odobrili ukrepe sedanje jugoslovanske vlade, ki teptajo ali popolnoma uničujejo versko, politično in gospodarsko svobodo. Jugoslovanski vladi se bo to sporočilo, ko ji bo izročena pomoč, dovoljena po tem zakonu."

Senat je zakonski osnutek sprejel z večino: 60 proti 21 glasovom.

(V prihodnji številki bomo začeli objavljati debato o am. pomoči Titu v parlamentu).

Frana Albrehta in z obsežno študijo dr. Franceta Kóblarja. Slov. matica bo v bodoče izdajala dela, ki stojijo po svojem značaju in pomenu nekako sredi med navadno založbo in Akademijo. Iz pesništva, dramatik in pripovedne proze bo zalagala samo klasike, iz poučne književnosti pa monumentalna dela in take znanstvene knjige, ki presegajo raven navadnih ljudskih izdaj in vendar niso ne strokovno znanstvena dela in ne učbeniki. Naslednja knjiga, ki jo namerava matica založiti bo izbor iz poezije hrvatskega pesnika S. Kranjčevića. Njegove pesmi je prevedel Alojz Gradnik. S prevodom bo pa natisnjeno tudi njegovo izvirno besedilo. Uvod za to knjigo je napisal docent za hrvatsko in srbsko slovoštvo na ljb. univerzi dr. Emil Štampar. V tisku je tudi že nov zvezek Dr. Izidorja Cankarja "Zgodovina likovne umetnosti. SM pripravljata tudi izbor esejskega dela pok. dr. Ivana Prijatelja. Izšel bo v dveh knjigah. Pripravljata jih dr. Anton Slodnjak. V prvi knjigi bodo objavljeni Prijateljevi eseji, ki se nanašajo na slov. slovstveno kulturo, v drugi knjigi pa njegovi eseji o slovanskih literaturah. Za tisk so pripravljene tudi že Spomini devetdesetletnika dr. Matija Murka. Po izvirnem tipkopisu je knjigo priredil za tisk avtorjev sin prof. dr. Vladimir Murko. Pesnik France Vodnik prevaja za SM iz poljščine spis. M. Jastruma o Mickiewiczu. To je program SM za prvi letnik. Nadaljni načrti SM so pa naslednji: Dr. Mirko Rupel pripravlja obsežnejši zbornik v počastitev 400 letnice slovenske knjige. Dr. Izidor Cankar ureja verjetno zadnji zvezek svoje "Zgodovine likovne umetnosti". Predsednik Slov. Matice dr. Anton Melik bo nadaljeval svojo veliko monografijo "Slovenija", katere prva dva zvezka sta izšla pred vojno. Razen tega je SM dala vzpodbudo za izdajo nove in široke znanstvene Zgodovine slovenskega slova. Skrb za izdajanje takega dela je prevzel dr. Slodnjak. Pripravljata se nadalnje knjižna izdaja Debečevega prevoda Dantejeve Božanske komedije, v načrtu pa ima matica tudi izdajanje knjige dr. Milka Kosa Zgodovina Slovencev in izbor spisov pok. biologa dr. Pavla Grošlja.

V republiški volilni komisiji za "volitve ljudskih poslancev" dne 18. marca so bili: predsednik: Dr. Teodor Tomineš, predsednik Vrhovnega sodišča, Ljubljana; namestnik: Matej Dolničar, podpredsednik Vrhovnega sodišča LRS, Ljubljana; tajnik: dr. Jože Grobčnik, načelnik oddelka pri Svetu vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo

V. V.

OB DESETLETNICI RAZPADA JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje in konec)

Še bolj jasen je v svoji obsodbi svetovnoznan vojaški kritik Lidell Hart, ki smatra beograjski prevrat za edinstveni samomorilni akt Jugoslavije. ki je največ škodil njej sami, posebno, ko so ga še potencirali z brezglavo gverilsko vojno raznih struj, potem ko je bilo že vse izgubljeno. Posebno škodljiv pa je bil tudi Angliji, ki je tedaj zmoglavno prodirala v Afriki proti Tripolisu, potem ko je razbila italijansko vojsko, po beograjskem puču pa se je dala zapeljati, da se je v Afriki ustavila in je del svojih čet premestila na Balkan (v Grčijo). Šef nemškega generalnega štaba general Halder dokazuje zopet, da jugoslovanska epizoda sploh ni vplivala na določitev začetka vojne proti Rusiji, ker se je nepričakovano hitro zaključila. Res je bil predviden začetek vojne proti Rusiji za 25. maj, toda zaradi slabega vremena, ki ni dovoljevalo uporabo tankov na mehkih in premočenih tleh, so ga večkrat odlagali vse do 22. junija, medtem, ko so se vojaške operacije v Jugoslaviji zaključile že 20. aprila.

Najhujše so pa obtožbe generalov Simoviča in Iliča v uradnih izdajanjih o poteku druge svetovne vojne, kjer je jasno povedano, da nista znala izkoristiti izvedenega prevrata in takoj organizirati "urejene gverilske vojnje", ki bi gotovo — tudi kljub odpadu Hrvatov — dala odlične rezultate že s samim orožjem in opremo, s kakršno je razpolagala tedanja Jugoslavija. S takim postopkom bi se verjetno res odločila ali celo preprečila nemška ofenziva proti Rusiji, ker bi se nemške divizije izčrpava-

ljudske oblasti, Ljubljana" namestnik: Tone Bučer, sekretar Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, Ljubljana; člani: Srečko Dimec, instruktor pri IOOF, Ljubljana, namestnik: Ludvik Jezeršek, sodnik okrožnega sodišča, Ljubljana; Nika Arko, urednica "Naše žene" Ljubljana, namestnik: Franc Venturini, predsednik okrožnega bevnika, načelnik oddelka pri Svetu vladnega odbora Zveze sindikatov za Slovenijo, Ljubljana; namestnik: Boris Sartori, predsednik okrožnega sodišča, Nova Gorica; Martin Jerebič, zidar pri Splošnem stavbnem podjetju, Ljubljana, namestnik: Marjanca Kalin, delavka v Bombažnih tkalnicah, Vižmarje; Avgust Flegar, načelnik oddelka pri Izvršnem odboru Mestnega ljudskega odbora, Ljubljana, namestnik: Henrik Kužnik, pomočnik oblastnega javnega tožilca, Ljubljana.

Titovci so v Trstu ustavili svoj "Ljudski tednik" in razpustili tudi svojo novinarsko agencijo. Zaradi tega je izgubilo službo 30 titovskih propagandistov. Kot razlog navajajo ljudje v Trstu, da titovcem primanjkuje deviz in da mora jo radi tega "varčevati". Titovci, ki so imeli dosedaj službe v Trstu se v veliki večini ne marajo vrniti domov in si iščejo v Trstu novih zaposlitev.

Miha Marinko se je po poročilih, ki so prišla iz Ljubljane v Trst, lotil tudi študiranja, in je že kar mimogrede položil gimnazijsko maturo — z odliko.

Rektor ljubljanske univerze je že peto leto dr. Anton Melik. Poročila iz Ljubljane pravijo, da nihče drugi tega mesta

noče sprejeti, ker bi radi stalnega pritiskanja komunistov na univerzo prišel kmalu z njimi v spore. Melik je pa boječ in jim raje vse ugodi.

Umrli so: Marijana Pristavec v Preserju, Uršula Pečar v Ljb., Mihael Velkavrh, biv. trgovec in gost, v Preddvoru, Josipina Tomič, roj. Kraker v Ljb., Marija Mehle, uradnica biv. Pok. zavoda v Ljb., Ivana Koman v Ljb., Simon Bezjak pri Sv. Tomažu, Andrej Leskovic v Ljb., Martin Gosak, rad, nadzornik v p. v Trbovljah Jakob Pogačar, miz. mojster v Radovljici, Bohanec Julijana, roj. Zagovec v Mariboru, Janez Vodnik v Podutiku Alojzij Sivec v Grosuplju, Leopoldina Asič v Zagorju ob Savi, Ljudmila Jaklič, biv. uslužb. tvrdke Suttner v Ljb., Janez Plavec v Ljb., Marija Pirc v Ljb., Franc Šajn v Ljb., Franc Raguz a čevlj. mojster v Ljb. Fanči Pintar, roj. Nahtigal v Ljb., Terezija Komljanec v Škočjanu pri Novem mestu. Franjo Vidic v Pobrežju pri Mariboru in Valentin Povšič.

V Planici so imeli letos izredno veliko snega. Meteorološka postaja ga je zaznamovala 8 metrov vso zimo. Na polju ga je še nedavno ležalo 2.50 metrov, tako, da ljudje dolgo niso mogli na delo na polje, še manj pa v gozdove. Velika teža snega je porušila več streh in zlasti kozolcev. Sneg je povzročil veliko škodo tudi po gozdovih. Po poročilih z doma pa je ta snežni val zajel samo Savsko dolino.

V Ratečah je nedavno umrla nad devetdeset let stara Podlipnikova mama, mati deseterih otrok.

Slovinci v Argentini

NE ZAMUDITE IZREDNE PRILIKE!

Upravi Svobodne Slovenije je bila ponovno izražena želja, da bi dala v prodajo Koledarje Svobodne Slovenije za l. 1949, 1950 in 1951 po znižanih cenah. To želijo zlasti oni, ki si teh lepih knjig niso mogli nabaviti v l. 1949 in 1950, ali jih pa želijo pokloniti kot darilo.

Uprava Svobodne Slovenije cene Koledarja za l. 1951 zaradi visokih tiskarniških stroškov ne more znižati. Da pa ustreže želji, bo dala v prodajo omejeno število izvodov Koledarjev za l. 1949 in 1950, katera bosta stala skupno s Koledarjem za l. 1951 samo 50 pesov. Tri knjige, ki obsegajo skupno 800 strani najzanimivejšega branja in okrog 600 slik bodo stale torej le 50 pesov.

Ker je število koledarjev po tej ceni omejeno, naj vsakdo pohiti z nakupom knjig v pisarni Društva Slovencev, Victor Martinez 50, cti v Santeriji Santa Julia, Victor Martinez 39. Kdor pa želi knjige prejeti po pošti, naj po pošti nakaže na

Upravo Svobodne Slovenije, Victor Martinez 50, Buenos Aires, 50 pesov za vse tri knjige in 4 pese za poštino in ovojnino.

Posamezne izvode Koledarja pa je mogoče dobiti po isti ceni kot doslej.

KONCERT SLOVENSkih NARODNIH PESMI

"Gor ez izaro, gor čez gmajnico"... nas bo popeljal Slovenski pevski zbor "Gallus", ko nam bo na svojem koncertu slov. narodnih pesmi zapel obsežen venec slov. narodnih pesmi in nas za dobri dve uri zazibal v sen domačih logov in poljan, nam oživil spomin na domovino, ki se zdaj odeva v novo cvetje in zelenje. Slišali bomo petje domačih ptic, kukavice, ki oznanja novo pomlad, morda že znanilko tiste pomladi, ki si jo vsi tako želimo. Slišali bomo petje slov. ratarja in ženjic, ki se vesele zorenja božjega daru, prekipevaločega veselja šaljivih svatov, pesem zagorskih zvonov, ki tako milo pojo, ljubavno pesem fantov na vasi in pesem tožbe osamelega dekleta. Pesem prešernega veselja in grenke žalosti, vriskajoče radosti

Pristava v Moronu

Vse one, ki so vpisali deleže, obveščamo, da morejo plačati drugi in nadaljni obrok kar onemu odborniku, kateremu so plačali prvi obrok, vse odbornike, ki so sprejemali vpis deležev, pa istočasno prosimo, da sprejemajo tudi nadaljna plačila, da se bo deležnikom olajšalo plačevanje.

Vnovič prosimo vse dosedanje deležnike in nove vpisnike, da po moenosti vplačajo celotne deleže naenkrat, da se vsa stvar čim bolj poenostavi tako v korist podpisnika, kakor tudi v skupnem interesu. Kdor pa celotnega deleža ne zmore naenkrat, ga pa seveda lahko plačuje v določenih štirih, oziroma osmih obrokih.

Na občo željo sporočamo, da bo polovica deležev v kratkem podpisana. Naša narodna zavest in dolžnost pa zahtevata, da bo stavljena naloga izvršena stoodstotno!

Odbornike, ki sprejemajo vpis in plačila deležev, prosimo, da zbrani denar izroče pisarni Društva Slovencev najkasneje do četrtega 12. aprila.

in tihe bolečine, srčnega hrepenenja in trpke resignacije, razočaranja, ki pa v ljubezni vendarle opoščajo. Pesem slovenskega življenja! Čas in kraj koncerta bomo objavili prihodnjič.

OSEBNE NOVICE

Slovenske poroke. V soboto, 31. marca, smo imeli v prestolnici kar dve slovenski poroki, ena je pa bila v baziliki Lujanske Matere božje. V župni cerkvi sv. Julije v Buenos Airesu sta istega dne ob šestih popoldne sklenila zakonsko zvezo g. Franc Flisar in gđc. Marija Dobničeva. Ob pol devetih zvečer sta v isti cerkvi stopila pred oltar g. Slavimir Batagelj in gđc. Marjana Kovarčeva, oba odlična delavca v raznih kat. organizacijah in ustanovah. G. Batagelj je vsa begunska leta vneto sodeloval, najprej v begunskem taborišču v Seraviglianu, pozneje pa v Senigalliji, pri begunskem dnevniku "Zedinjena Slovenija", po prihodu v Argentino pa v urpravi "Svobodne Slovenije", njegova nevesta se je pa udeleževala predvsem v dekliških organizacijah. V Lujanu sta se pa isto soboto poročila g. Jože Mariušič in gđc. Anica Peternejev. V nedeljo 1. aprila je pa v Ramos Mejia g. Alojzij Oblak popeljal pred oltar svojo nevesto gđc. Francko Božnarjevo. Mladim parom ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova!

Družinska sreča. V družini g. Ivana Starčiča in njegove ge Ane, roj. Kopač, so dobili hčerko. Čestitamo!

odločilnem trenutku, ko bi morali znati vladati nad samim seboj, popolnoma odpravili in izvršili neodpušljivi in sramotni čin državnega in narodnega samomora, ki nas je končno spravil ob našo zemljo in naše družine ter nas pognal v tujino.

Slovinci smo najmanj sodelovali v tej grozni zmoti, razen nekaj nacionalistov in političnih diletantov v Beogradu. Vendar nam mora biti danes neprijetno ob spominu, da so uspeli puč proslavljati tudi v Ljubljani z obhodi, z razvijanjem zastav in ob zvokih vojaških koračnic, ne da bi pri tem slutili, da smo si pripravljali prej "pogrebni spreved". Toda nas ni mogoče obsojati toliko, ker nismo vodili svoje lastne zunanje politike ter so to vlogo vršili drugi za nas — v našo škodo. Tako se tudi nismo mogli zavedati, da državne in zunanje politike ne določajo čustva in etika, smpak je samo plod računa in razuma, kar nam najlepše potrjuje največji državnik druge svetovne vojne Churchill s svojim znanim izrekom: "Samo lastni interesi in lastne koristi služijo kot merilo politične morale..." Slično se je izrazil tudi znani kritik Churchillovih uspehov, ki je trdil, da je Churchill postal velik samo zato, ker je znal za ohranitev samo enega Angleža žrtvovati tudi cele narode in države! To pove vse!

Po vsem tem mi kot Slovenci in bivši Jugoslavani te obletnice državnega udara in stopanja v vojno ne moremo nikakor proslaviti s ponosom in navdušenjem. Bodimo odkriti, da smo prezir in obtožbe, ki nas danes spremljajo skozi to fazo vojne zgodovine, popolnoma zaslužili zaradi svoje kratkovidnosti, politične nezrelosti, lahkomunosti in neopravičene domišljavosti poleg drugih napak, ki so pa bile posledica našega notranjega političnega ravsula in po-

manjkanja državnega čuta. Našo obsodbo pa zaslužijo oni beograjski krogi, ki so zasnovali, pripravili in izvedli usodopolni marčni državni udar s sledečim vpadom nemških krvniških tolpa. Popolnoma je verjetno, da ni bil njihov namen uničiti Jugoslavije, toda ravno njihova neumnost, neinteligentnost, nepoznavanje trenutnega svetovnega položaja, narodnostni šovinizem, vezan s strastjo po maščevanju in neomejeni oblasti, so bili oni činitelji, ki so končno privedli do pol drugega milijona svežih grobov. S to obtožbo beograjske-srbske klike pa nikakor na smeno zajeti srbskega naroda, ki je zaradi tega zločinkega dejanja trpel ravno toliko kot mi, če še ne več. Danes nam lahko služi za primer srbska emigracija, ki odkrito prizna ta veliki greh (glej "Iskra", št. 15, 16 in 17, München, potem "Otažbina" in "Srbski glas") in želi, da srbski narod opere to sramoto. S to samoobtožbo in priznanjem lastnih napak v preteklosti se pa, kar naj bo posebno poudarjeno, nikakor ne zmanjšuje ali ublažuje brezprimerno zločinsko dejanje nemškega naroda, ki je svojo podivjano oboževano druhal, po zgledu hunskih tolpa, pognal v pokolj in iztrebitev malih jugoslovanskih narodov!

Druga svetovna vojna se je komaj končala in že se pripravljata tretja, zaradi česar, po vsem sodeč, ni več na mestu pogrevanje zločinov, zmot in žrtev pretekle vojne. Toda mi še nismo končali s svojo Golgoti, niti doma, niti v tujini in ravno nas še čakajo nove, težke preizkušnje. Daj Bog, da bi takrat gledali, nastopali in delali z odprtimi očmi po zgledu drugih narodov, razumno in praračunljivo, složno in predvsem brez — predsodkov. Naš izkrcvavi narod nam ne dovoljuje več novih poskusov in eksperimentov, če želimo, da ostane še pri življenju!

SIO je začel sezono

V nedeljo smo šli spet v Ciudadelo, dvakrat radovedni: kakšna bo letošnja prva predstava SIOdra in kaj bo povedal naznanjeni gledališki list, ki je dobil ime "Oder". Ta "Oder" smo dobili v roke prej, preden je zavesa odprla pogled na oder, prebrali smo Lipahovo kramljanje o odru in Novakovo vsebino pričakovane igre, zaman pa smo iskali programa letošnje sezone. Niso ga hoteli objaviti, ker pridejo pozneje rade zapreke, ki eno ali drugo uprizoritev onemogočijo. Pa menda ne bom indiskreten, če povem, da mislijo pri SIOдру na Schillerjevo Kovarstvo in ljubezen, na Todorjevo Maturu, na Laveryjevo Prvo elegijo in na še kaj, pa da bo g. Špeh režiral Rostandovo Vest, ki so jo lani igrali Slovenci, letos jo pa bodo v kasetljansčini z argentinskimi igralci. Nič ne bo zamere, če bo kaj izpadlo, saj zapreke radi priznamo.

Klabundov "Praznik cvetočih česenj" je prirejen v nemščini za razmere zapadnega sveta iz japonske igre (Nasakija?). Slovencem je to snov prikazala najprej ljubljanska opera v Weinbergerjevi "Vaški šoli", pozneje pa je šla Klabundova priredba iz ljubljanske drame v vsa provincialna gledališča in na amaterske odre. Koliko pristnega japonskega duha je Klabund ohranil, bi mogoč povedati primerjajoči veroslovce. Čeprav je Klabund menda po poreklu žid, ne more poslušalca uiti, kar je prevzel iz zapadnoevropskega, torej krščanskega duhovnega sveta, v svojo priredbo, še manj številne fraze iz vsakdanje zapadnjaške interesne sfere. Vse to je povezal v odersko delo tiste smeri, ki nosi precej neprimerno oznako "simbolizem" in je reakcija na naturalistično "dušeslovno" dramo; marsikaj je psihološko neresničnega v Prazniku, vse pa zelo dramatično resnično in zato Cvetoče česnje vedno gledalca zagrabi. Ekstotično prizorišče in obleke seveda tudi svoje prispevajo. Klabund je spisal še poljudno Zgodovino svetovne literature, v kateri ni pozabil pravično oceniti tudi slovenskega slovstva, za kar so se

mu Slovenci s prevodom in popularizacijo "Praznika" ter "Kroga s kredo" zadostno oddolžili.

Predstava se je vršila v dvorani pod cerkvijo sv. Device Orleanske, ki je na božji klic žrtvovala vse svoje življenje z mučeniškim koncem za domovino in njenega legitimnega vladarja. Če se utegne kdo zamisliti ob Ivanini žrtvi in jo primerjati s to japonsko "inačico", mu ne bo težko spoznati neprimerno večje herojstvo katoliške svetnice. Vkljub temu je prav, da so nam dali SIOvci to igro.

Sceno je tokrat naslikal g. Hotimir Gorazd, lepo čeprav mu je nepripravnost nizkega odra gotovo ovirala razmah. Režiser g. Špeh je s svojimi igralci, za katere menda nima zadrege, napravil skoraj vse, kar je mogel. Če pravim "skoraj", mislim samo na to, da jih ob molčanja ni vselej dovolj zaposlil. V posebno zaslugu mu je šteti smotrno razporeditev oseb, kar na majhnem odru ni majhna stvar, zlasti pa pažnja, ki jo je posvetil jeziku. Slišali smo prav lepo slovenščino; želeli bi bilo le, da bi mlajši igralci svoje glasove še tehnično urili.

Kot igralec je vodil Urh, ne le, ker je imel najdaljšo vlogo, ampak tudi, ker jo je najbolj izpilil. Mož raste od vloge do vloge. Fink in Špeh sta pač že stara, rutinirana gada' Špehu štejem zaslugi, da je Matsua po svoje izoblikoval, bolj človeško in manj teatralično, kot ga po navadi igrajo. Ljubimca, če smemo ta dva otroka tako imenovati, nista imela lahkega dela; mista samo otroka, ampak tudi že zrela junaka. "Grumova je igrala z veliko korajžo, Košnik premišljeno. Brandsteterjeva ima že svojo dobro tradicijo, Adamičeva je bila pomirna, kot se za učiteljico — ženo spodobi. Med starci je bil prvi. Kastrevc najboljši, med učenci smo pa takoj spoznali tistega parkelna iz Vombergarjevega Rebeljona.

Dvorana je bila polna, galerija nemirnna.

M. M.

Prispevajte v fiskovni sklad

Florida

Slovenska nova maša. Slovenska emigrantska družina floridske fare je pod vodstvom svojega neumornega kaplana g. Albina Avguščina povabila letošnje ga novomašnika g. Alojzija Zupančiča, da v Floridi daruje svojo prvo daritev Bogu. V nedeljo 1. aprila se je k novomašnim slavnostim zbralo silno lepo število slov. vernikov, med katerimi smo z velikim veseljem opazili mnogo starejših naseljencev; manjkalo seveda tudi ni domačinov, za katere je bil ta dan prav tako veselja dan kot za nas. V novomašnem sprevodu so g. novomašnika spremljali domači g. župnik Pbro. Antonio Roman, g. Avguštin, slavnostni govornik g. Košmerlj Alojzij ter Čuk Julij. Posebno lepo in resnično našo podobo so sprevedu dale narodne noše; tako so se slavnosti v zastopstvu deklet udeležile Zavrl Vera, Petek Pavla in Anica, Hribovšek Pavla, Markež Majda, Triler Francka, Lavrič Tinka, Strah Francka, Oman Jožica in Zupanc Anica, v imenu fantov pa Kokalj Janez, Homan Pavle, Šturm Francelj in Jereb Janez. Med beleoblečenimi deklety so bile Berštnar Tilka, Šparovec Anica, Koprive Angela in Borštnar Filipina. ki je tudi novomašniku izročila šopek belih rož; križ mu je dala Francka Triler, pred vrati cerkve pa sta ga kot zastopnika staršev pozdravila g. upravitelj Ignacij Petje in njegova gospa Helena. Pri vseh slavnostnih je lepo pel šmartinski pevski zbor pod vodstvom g. Pavšerja Borisa.

Društveni Oglasnik

NEPOSREDNO POŠILJANJE PAKETOV IZ ARGENTINE (Nadaljevanje)

V prejšnji številki smo objavili pod A in B/1 seznam zdravil ter tekstilnih in drugih predmetov, ki se morejo poslati z dovoljenjem, in pod B/2 seznam tekstilnih in drugih predmetov, ki se lahko pošiljajo brez dovoljenja. Danes pa priobčujemo pod D/1 seznam živil, za katere je potrebno pri pošiljanju dovoljenje, in pod D/2 seznam živil, ki se morejo pošiljati brez dovoljenja.

D. ŽIVILA

- (Na prošnjo do označenih količin): jedilno olje (de girasol, maní y nabo) 5 kg, ovseni kosmiči 2 kg, mesne konserve 3 kg, koruzni in pšenični zdrob 2 kg, klobase 3 kg, mesni ekstrakt 1 kg, mast 2 kg, mesna moka 1/2 kg, ržena moka 3 kg, koruzna moka 3 kg, pšenična moka 2 kg, prekajena svinina 1 kg,

DARILA

ŽIVILA, TEKSTILNO BLAGO, ZDRAVILA. ZA VSE DRŽAVE.

Iz Buenos Airesa pošiljamo 5 kg težke pakete v Jugoslavijo, Avstrijo, Nemčijo, Čehoslovaško in druge države: Posteljino, srajce, blago, čevlje, usnje, rabljeno obleko: mast, slanino, šunko, med, salame in čokolado.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810
T. E. 30-7352

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

†

Na Veliki četrtek dne 22. marca 1951 je v mestu Posadas v Misiones preminul član Društva Slovencev, gospod

Dr. ANTON NOVAČAN,

slovenski pesnik in pisatelj.

Velikega pokojnika, ki je tudi v tujini z vso svojo ljubeznijo negoval in oblikoval slovenski jezik in slovensko pesem, bomo ohranili v trajnem spominu.

Buenos Aires, dne 5. marca 1951.

DRUŠTVO SLOVENCEV

- prekajena slanina 2 kg, "pomoka con dextrosa" 1/2 kg, loj 2 kg, prekajeno meso 10 kg, vrtna semena (50 g).
- 2.) Predmeti, ki se lahko pošiljajo brez prošnje:
- medenjaki, piškoti, fini bonboni, karamele, fine slaščice (izvzemši iz mandeljnov in lešnikov), marmelade, paradiznikov ekstrakt, testenine, suho in konservirano sadje, prepečenec, moka iz sočivja in zelenjave, konservirana zelenjava, mleko v prahu, med, riba v kakršnem koli stanju, fižol (triguitos, bolitas y tapes), "mate" čaj.
- II. PREPOVEDAN IZVOZ**
- A. ZDRAVILA:**
- streptomycin, alkohol, zdravila z mamil.
- B. TEKSTILJE IN RAZNO:**
- predmeti iz umetne svile, platna ali svile, sukanec za šivanje, volna za pletenje, cigaretni papir, bombažaste pletenine, volneno blago, platno, tkanine iz umetne svile.
- C. ŽIVILA:**
- grašica, riž, sladkor, kakao, kava, čokolada, dišave, grah, bele fige in rozine brez pečk, jajčni prah, pralno milo, kondenzirano mleko, maslo, majoneza, ore-

hi, mandeljni in lešniki, fižol (de man teca, alubias y caballeros, čaj.

OPOMBA. Prošnje za paketa dovoljenja morajo biti vložene po proslu o s e b n o . Rešene prošnje bodo izročene le proti predložitvi dokumentov o identiteti odpošiljatelja.

Vrednost paketa ne sme presegati m\$N. 227.27.

8. III. 1951.
M.J.G. 6000.

OPOZORILO. Shranite dobro to in prejšnjo številko! Seznam za izvoz dovoljenih predmetov je v glavnem vsak mesec isti, zato bomo v naslednjih mesecih objavljali samo spremembe tega seznama.

Uradno in privatno prevajanje dokumentov; sodnijske zadeve: državljanstvo, poprava ali sprememba imena in ostalih osebnih podatkov, postopek za nabavo potnega lista za tujce (pasaporte no-argentino), itd.; razne informacije, zlasti o dovoljenju za vselitev ali izselitev; vožnje (pasajes) v druge države; sestavljanje prošenj v španščini in podobno.

Simon Rajer

Na razpolago po slovenski sv. maši na Belgrano, ob delavnih (razen ob sobotah) na ulici 25 de Mayo 541 (telefon: 31-1265) od 8. do 12. in od 14. do 19. ure. Pismeno ali pa v mui-nih primerih na domu (zvečer okrog 8. ure) na ulici Monteverde 3545 Dto 1, Olivos (Av. Maipú 3400; železniška postaja B. Mitre).

Frizerski salon "Vena"

PRVI SLOVENSKI V BS. AIRESU

se vljudno priporoča vsem gospem in gospodičnam za cenjeni obisk. Trajna in vodna ondulacija, kakor tudi druga dela po Vaši želji in okusu. Cene solidne.

Obiščite nas v
Calle ERCILLA 6120
Iz Liniersa pridete s colectivo št. 15 v petih minutah
VILI - VENA POTOČNIK

CASA BOYU

Tel. 76-9160

OLAZABAL 2336
1/2 kvadre Cabildo 2300

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in antimagnetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.

Nakit najmodernejše izdelave — svetinjice zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.

Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke.

(Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zglasite tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti

Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje BUENOS AIRES

?

Ali veste, da imamo tudi za vas PISEMSKI PAPIR vseh vrst in oblik, PERESA, CRNILO, svinčnike, veliko izbiro BIROME in nova NALIVNA PERESA svetovnih znamk, ŠOLSKE potrebščine, ŠOLSKE zvezke, ŠOLSKE TORBICE, vse PISARNIŠKE POTREBŠČINE za doma in v pisarni, lepe in praktične AKTOVKE ter TORBICE, za voščila in pozdrave, lepe RAZGLEDNICE, beležke in, NOTESE vseh vrst, ALBUME in vogličke, SPOMINSKE KNJIGE, PODOBE, svetinjice, ROŽNE VENCE, podobice in KRIŽE, nabožne KIPE, mašne knjižice in latinske ter španske MISALE, pa še marsikaj drugega? PRIDITE in POGLEJTE! GOTOVO BOSTE ZADOVOLJNI!

Santería y Papelería
Victor Martínez 39
"SANTA JULIA"

"TRANSITO"

ENCOMIENDAS INTERNACIONALES

T. E. 34-9185

ZA MONTEVIDEO: CALLE ANDES 1202

URADNE URE: OD 9. DO 18. NAROČNIKI, KI NAROČAJO PAKETE PO POŠTLI, NAJ POŠILJAJO LE GIRO POSTAL

Ta cenik razveljavlja vse dosedanje cenike.

<p>No. 1 \$ 40.— 2,25 kg riža 2,25 kg sladkorja</p> <p>No. 2 \$ 40.— 4,5 kg riža</p> <p>No. 3 \$ 40.— 4,5 kg sladkorja</p> <p>No. 7 \$ 49.— 4 kg mila za pranje 300 g toaletnega mila</p> <p>No. 8 \$ 55.— 2 kg svinjske masti 3 konserve govejega mesa 1 steklenica mesnega izvlečka 1 konzerva paradiznikove mezge</p> <p>No. 10 \$ 58.— 1 kg surove kave Santos 2 kg sladkorja 1,5 kg riža</p> <p>No. 12 \$ 58.— 2 kg riža 1 kg govedine (pecho de vaca) 2 konservi z govedino 1 steklenica mesnega izvlečka</p>	<p>No. 13 \$ 65.— 1 kg prekajene slanine 1 kg svinjske masti 2 kg čebelnega medu</p> <p>No. 14 \$ 65.— 1 kg Santos kave v zrnju 3 kg neto čebelnega medu</p> <p>No. 15 \$ 65.— 10 konserv govejega mesa</p> <p>No. 16 \$ 67.— 2 kg neto svinjske masti 2 kg prekajene slanine</p> <p>No. 17 \$ 70.— 1 kg Santos kave v zrnju 3 kg neto svinjske masti</p> <p>No. 18 \$ 72.— 4,5 kg riža 4,5 kg sladkorja</p> <p>No. 19 \$ 72.— 9 kg riža</p> <p>No. 20 \$ 72.— 9 kg sladkorja</p>	<p>No. 22 \$ 90.— 2 kg Santos kave v zrnju 1,5 kg sladkorja 1 kg riža</p> <p>No. 23 \$ 95.— 3 kg moke 3 kg sladkorja 2 kg čebelnega medu 400 g dišav</p> <p>No. 26 \$ 105.— 1 kg Santos kave v zrnju 2 kg sladkorja 2 kg svinjske masti 2 kg riža 1 kg govedine (pecho de vaca) 1/2 kg marmelade</p> <p>No. 27 \$ 115.— 1 konzerva z govejim jezikom (1140 g) 1 kg slanine 2 kg svinjske masti 1 kg riža 1 kg čebelnega medu 1 kg sladkorja 1/2 kg kakaa</p>	<p>No. 30 \$ 180.— 1 kg Santos kave v zrnju 1 kg sladkorja 1 kg marmelade 1 kg čistega čebelnega medu 1 kg svinjske masti 1 kg prekajene slanine 1,14 kg govejega jezika 1 steklenica (100 g) mesnega izvlečka 1-manjša konzerva s svinino 250 g angleškega kakaa 200 g Ceylon čaja 400 g izbranih dišav</p> <p>No. 31 \$ 45.— 4,5 kg moke</p> <p>No. 32 \$ 80.— 4,5 kg moke 4,5 kg sladkorja</p> <p>No. 33 \$ 110.— 2,5 kg surove kave</p> <p>No. 34 \$ 155.— 1 kg surove kave 1 kg kakaa 1/2 kg čaja</p>
---	---	--	--